

Поняття мовної стійкості. Джерела, що живлять мовну стійкість

Дослідження-аргументування

Доведіть, що такі погляди на спікування української мовою є міфами. Відповідь аргументуйте.

Я не часто спілкуюся українською, тому що немає з ким.

Я майже не спілкуюся українською, тому що соромлюся робити помилки.

Українська доречна лише для офіційних сфер, а для побутового вжитку вона не підходить, тому в приватному спілкуванні переходжу на іншу мову.

ПРОДОВЖЕННЯ

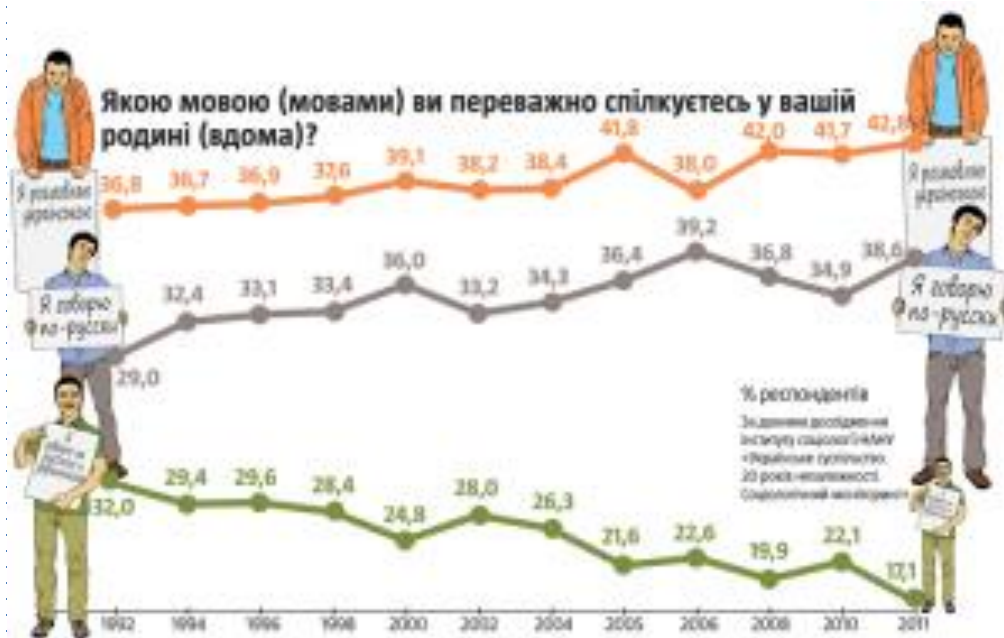
Дослідження-аргументування

Уже якось так повелося: в одних компаніях спілкуюся лише українською, в інших – лише російською. Якщо почну змінюватися – мене не сприйматимуть.

Більшість не знає української. Чого ж починати спілкування українською, потім усе одно доведеться переходити на російську. Краще вже одразу...

Якщо я не буду переходити на мову співрозмовника, він вважатиме мене нетолерантним, це може спричинити конфліктну ситуацію....

МОВНА СТІЙКІСТЬ — намір та поведінка особистості чи групи людей, спрямовані на послідовне, непохитне користування в щоденному спілкуванні певною мовою чи мовними засобами незалежно від мови співрозмовника.

Стійкість до вживання української мови називають **УКРАЇНСЬКОМОВНОЮ СТІЙКІСТЮ**.

Головні джерела, що живлять мовну стійкість

- 1 національна традиція;
- 2 національна свідомість та солідарність;
- 3 національна культура;
- 4 національний мир і співпраця з іншими етносами, які живуть на території держави.

Дослідження-аналіз

Прокоментуйте поради відомого мовознавця, філософа, громадського діяча Івана Огієнка.

Рідномовні обов'язки в стосунку до чужинців

1. Шануй чужу мову, але вимагай і від чужинців так само шанувати й твою мову.

2. Перед впливовим чужинцем ніколи не ховай своєї народності й сміло борони свою рідну мову.

3. Живучи серед чужинців, сміло розмовляй зо своїми скрізь тільки своєю рідною мовою. Тільки національно несвідомий ховається перед чужинцями зі своєю рідною мовою.

4. Приходячи до дому чужинця, говори його мовою. Але коли до тебе приходить чужинець, що розуміє твою мову, він мусить ушанувати твій дім, розмовляй із ним своєю рідною мовою.

5. Заходячи до чужої крамниці на твоїй землі, говори тільки своєю рідною мовою. Як тебе не зрозуміють, піди до іншої й купи там, де тебе зрозуміють. Це право твоє.

6. Продаючи речі своєї праці на своїй землі, розмовляй з покупцями тільки своєю рідною мовою. Якщо тебе не зрозуміють, продай тому, хто тебе зрозумів. Це право твоє.

7. Коли до тебе на твоїй землі звернеться хто з запитом чужою мовою, а ти не маєш переконання, що він твоєї мови не розуміє, відповідай йому своєю рідною мовою.

4. Кожний свідомий громадянин, говорячи з чужинцем або пишучи в чужомовних виданнях, мусить боронити правду й добро свого народу.

Творча робота

Доберіть синоніми до поданих слів, порівняйте свою роботу з поданими нижче варіантами, зробіть висновки щодо багатства української мови.

I варіант: обрій.

II варіант: сьогодні.

III варіант: іти.

IV варіант: заметіль.

V варіант: кричати.

↓
ПРОДОВЖЕННЯ

- виднокрай
- виднокілі
- овид
- баня неба
- кругогляд
- круговид
- небозвід
- кругозір
- небосхил
- видноколо
- небокрай
- крайнебо
- горизонт
- виднокруг

Синоніми до слова
ОБРІЙ

- нині
- тепер
- зараз

Синоніми до слова
СЬОГОДНІ

- прямувати
- простувати
- маршувати
- переставляти ноги
- дорогу міряти
- ледве ноги волочити
- топтати чоботи
- крокувати
- шкандибати
- ступати
- чимчикувати

Синоніми до слова
ЙТИ

- хуртовина
- метелиця
- віхола
- заметіль
- хуга
- завія
- сніговій
- сніжниця
- хурделиця
- сніговиця
- віхало
- завійниця
- заметільниця
- замета
- завія
- заметь
- снігокрутниця
- буран
- чвара
- вітряниця

Синоніми до слова
ЗАМЕТІЛЬ

- волати
- галасувати
- горлати
- галасувати
- дерти горло
- лементувати,
- репетувати
- гукати
- верещати
- вищати
- гарикати
- ревти
- сварити

Синоніми до слова
КРИЧАТИ

Доберіть епітети до слова «МОВА»

Епітети до слова «МОВА»

□ Барвінкова, батьківська, безсмертна, відроджена, вічна, дзвінка, дорога, калинова, квітуча, мальовнича, материнська, негасима, нев'януча, незнищенна, священна, солов'їна, співуча, чарівна...

Це цікаво!

- ❑ У 448 р.н.е. візантійський історик Пріск Панікійський, перебуваючи в таборі гунського володаря Аттіли (на території сучасної України), записав українські слова мед і страва.
- ❑ Особливістю української мови є те, що вона багата на зменшувальні форми. Зменшувально-пестливу форму має навіть слово **вороги** - *воріженьки*.
- ❑ За межами Європи українська мова має напівофіційний статус у США (округ Кук штату Іллінойс).